

PARAZİT İKİZ (x)
(Nadir Bir Vak'a Dolayısıyla)

Dr. Kâmil Tanyeri (xx)

Dr. Yılmaz Bayraktar (xxx)

ÖZET

Bir ender anormal tek yumurta ikizi vak'ası (parazit ikiz) takdim edildi. Erzurum ve çevresinde ikiz oranı % 1.7 olarak bulundu. Oranın yüksek oluşunda daha çok seçilmiş ve güç doğumların kliniğe başvurularının rolü olduğu düşünüldü. İkizlerin patogenezi üzerinde duruldu ve ilgili literatür gözden geçirildi.

Giriş

Bilindiği gibi insanlar ve diğer büyük memeliler her defada tek yavru nadiren de birden fazla yavru dünyaya getirirler. İkizlerden tek yumurta ikizleri (monogizot ikizler) daima aynı cinstendir, total doğuma oranları aşağı yukarı sabittir, değişmez. İkiz eşlerini fizik, fonksiyonel ve ruhi bakımından ayırdetmek gayet güçtür. Bunlar tek yumurtadan husule gelmişlerdir, kromozom yapıları aynıdır, tek blastositen teşekkül ederler. Korionik kese ve plasentaları tek ve müşterektir. Bu tip ikizlerde hereditenin rolü hakkında henüz bir fikir birliği yoktur (1, 2).

Çift yumurta ikizleri (dizigot ikizler) ise ayrı follikülden husule gelen,

iki ayrı yumurtanın ayrı spermier tarafından aşağı yukarı aynı zamanda döllenişmesi ile husule gelir. İkizlerin Amerikada 3/4 ü, Japonya'da ise 1/4 inden biraz fazlası dizigot ikizdir. Dizigot ikizler bazı ailelerde sık girülür. Eşler tesadüfe göre aynı cinsten erkek veya kız olabilirler. Bu cins ikizler arasında benzerlik ailenin değişik yaşlardaki kız ve erkek çocukları arasındaki benzerlik kadardır. Anne yaşı ilerledikçe tek yumurta ikizlerinden farklı olarak çift yumurta ikizleri oranı artar (2). Eğer ilk doğum ikizse ikinci doğumun ikiz olma şansı normale oranla 5 kere, daha sonraki doğumlarda ise normale oranla 3 kere daha siktir (3).

(x) Sosyal Sigortalar Kurumu VI. Tıp Kongresi, 24-27 Nisan 1973, Adana'da tebliği edilmiştir.

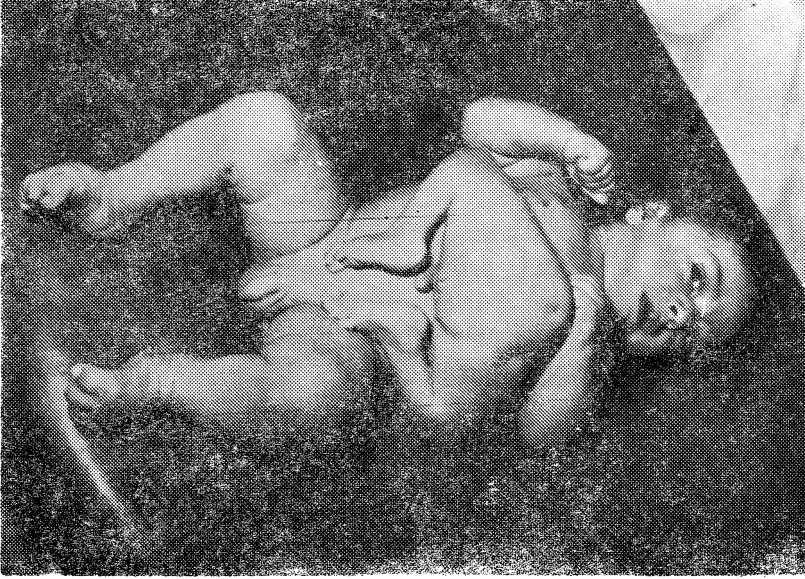
(xx) Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği Doçenti.

(xxx) Aynı Fakülte Cerrahi Bölümü Profesörü.

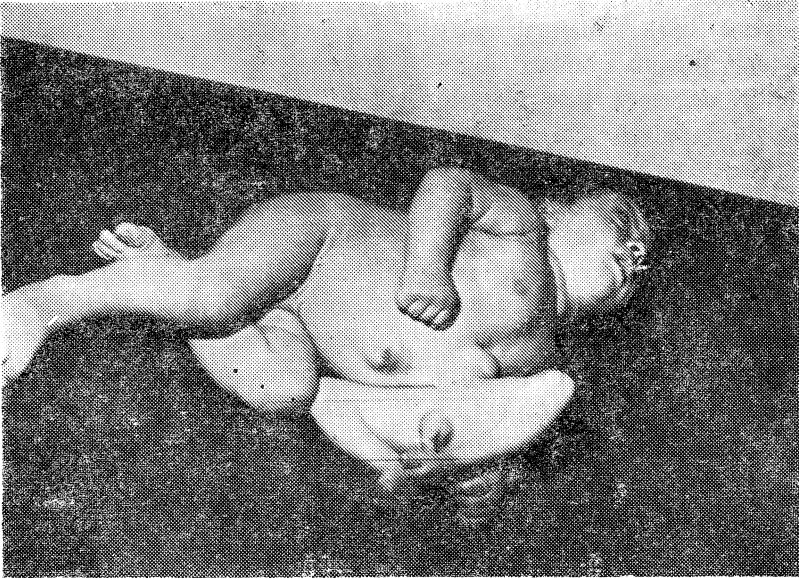
Bu yazıda Kliniğimizde tesbit ettiğimiz nadir bir tek yumarta ikizi tipi takdim edilecektir.

Vak'a Takdimi: E. G. (Protokol 4897/72). Dört aylık erkek çocuğu doğumdan beri karnındaki yapışık kitle nedeni ile yatırıldı.

Fizik muayenede normal ve sıhhatli bir çocuğa umbilikal bölgede 4x5 cm. çapında yumuşak bir doku ile yapışık, gluteal bölge ve dış genital organları ihtiva eden bir ekstra alt ekstremité mevcuttu. Bu alt ekstremité çocuğa oranla çok iyi gelişmemişti (Resim 1, 2).

Resim: 1

Resim: 2

Hemoglobin % 11.3 gr., BK. 5000, formülde lenfositler hakimdi, periferik yaymada trombositler bol, eritrositler normokrom normositerdi. Sistem muayeneleri normaldi. Bağlantı bölgesi çepçevre bir ensizyonla kesilerek ayrıldı. Çocuk ameliyatın 7 inci günü sağ ve sıhhatli olarak çıkartıldı (Resim 3).

Çıkartılan parça gluteal bölgeler dahil alt ekstremiteleri ihtiva ediyordu. Anüs imperfore idi. Erkek dış genital organları mevcuttu. Testis palpe edilemiyordu. Her iki ayakta ayak parmakları üçer tane idi. Patolojik incelemede iç organ olarak yalnız rudimenter barsak mevcuttu.

Resim: 3

Tartışma

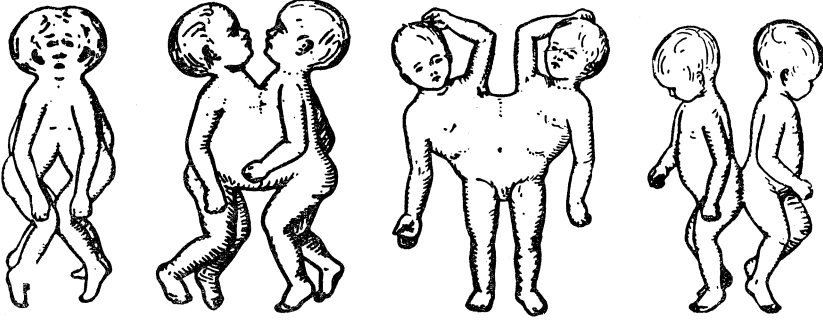
İkiz oranı ırka ve memlekete göre değişmektedir. Örneğin zencilerde sık fakat Japon'larda daha azdır. Amerika'da 1/87, Ankara'da Say ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışmada % 1.7 olarak tesbit edilmiştir (1, 4, 5). Biz de Erzurum Tıp Fakültesi Doğum Kliniği'ne 1970-1972 yılları arasında başvuran 3527 doğumdan 61 inin (% 1.7) ikiz olduğunu tesbit ettik. Bu oran bir dereceye kadar yüksek görülüyorsa da muhtemelen daha çok

seçilmiş ve komplike vak'aların hastaneye başvurmaları ile ilgili olsa gerektir.

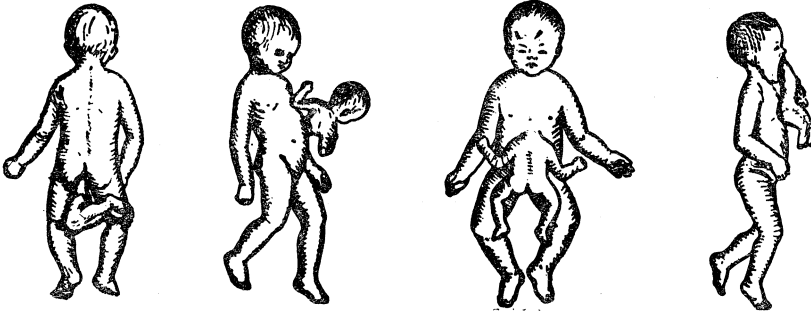
Tek yumurta ikizlerinde bazen anomalilere rastlanabilir. Bu tip anomalilerde ikiz eşleri ayrı veya bitişiktirler. Ayrı ikizlerde eşlerden biri doğumdan evvel ölüp maserasyona veya absorpsiyona uğrayabildiği gibi kompresyona veya mumifikasyona da uğrayabilir. İkizler eğer bitişikseler yapışıklık az veya çok miktardadı. İç organlar tek veya çifttir. Bitişik ikizler çoğu kere

aynı büyüklükte ve simetriklerdir. Simetrik olan bitişik ikizlerde birleşme başta ventral, göğüste ventral, gövdede lateral, sakral bölgede dorsal olabilir (Resim 4). Bazı vak'alarda bitişik ikiz-

lerden birisi küçüktür. Bu küçük ikize parazit ikiz denir (6). Parazit ikizlerde yapışma ağızda, vak'amızda olduğu gibi gövdede veya alt kısımlarıda olabilir (Resim 5).

Resim: 4 Simetrik Bitişik İkizler.

Resim: 5 Parazit İkizler.

Kuşlar ve memeliler üzerinde yapılan deneysel çalışmalar parazit ikizlerin embriyonik devrede gelişme safhasındaki bir bozukluğa bağlı olduğunu göstermiştir. Gastrulasyon devresinde primitif çizgiden içeriye giden mezoderm potansındaki hücrelerin ön kısımda ikiye ayrılmaları gövdenin üst

kısımının çift olarak teşekkülüne, kaudal kısımda ikiye ayrılmaları ise gövdenin alt kısmının çift olarak teşekkülüne yol açmaktadır (6). Fakat bugün için insanlarda böyle bir değişikliğe sebep gösterilebilecek bir etkenin ne olduğu kesinlikle bilinmemektedir.

S U M M A R Y
PARASITIC TWIN

A rare case of abnormal **monozygotic** twin (parasitic twin) is presented. The incidence of twin births found 1.7 per cent in a sample of the

population living in or around Eüzurum. The pathogenesis of twins is discussed and related literature is reviewed.

Kaynaklar

1. Dahlberg, G.: Sci. Am., 184: 48, 1951.
2. Greulich, W. W.: Am. j. Phys. Anthrop., 19: 391, 1934.
3. Mc Arthur, N.: Ann. Genet., 18: 203, 1954.
4. Say, B.: Türkiye'de ikizler, IX. Milli Pediatri Bilimsel Kongre ve Seminerleri Programı. 8-11 Eylül, 1966, Ankara.
5. Say, B., Güngör, E., Durmuş, Z.: The incidence of twin births in Turkey. The Turkish J. of Pediatrics. 9: 32-36, 1967.
6. Arey, L. B.: Twinning. In Developmental Anatomy, Seventh ed. W. B. Saunders Company, Philadelphia and London, 1965, pp. 191.

ÜST GÖZ KAPAĞINDA LOKALİZE BİR KALSİFİYEN EPİ- TELYOMA VAK'ASI

Dr. G. Aksu (x)
Dr. H. Öğütmen (xx)
Dr. T. Eryılmaz (xxx)

ÖZET

Nadir görülen bir kalsifiyen epitelyoma vak'ası takdim edilmiştir. Vak'amızın yaşlı oluşu ve üst kapakta lokalizasyon gösterişi enteresan yönünü teşkil etmektedir.

Giriş

Malherbe tümörü olarak da bilinen kalsifiyen epitelyoma ilk defa 1880 de Malherbe ve Chenantais tarafından tanımlanmıştır (1). Selim bir tümör olup nadir görülür.

Daha ziyade genç erişkinlerde ve kadınlarda rastlanır. Tek bir lezyon halinde olabileceği gibi müteaddit de olabilir. Sıklıkla yüz derisi, saçlı, deri, sırt ve ekstremitelerde lokalizasyon gösterir (2).

Tümör Malherbe'e göre sebace glandlardan menşe olmaktadır. Mahlen ve Fink ise basal cell epitelyomanın bir dejenerasyonu olarak kabul etmişlerdir (1). Daha doğru olan görüş ise Turhan ve Helwin'in belirttiği gibi saçın matriks hücrelerinden oluştuğudur.

Turhan tarafından 1942 de ileri sürülen bu görüş daha sonra elektron mikroskopu çalışmaları ile de doğrulanmıştır (3, 4).

Lezyon 0,5 ile 5 cm arasında değişik büyüklükler gösterir. Daha çok dermisin alt tabakalarında lokalize olup subkutanöz yağ dokusuna uzantılar yapar. Genel olarak 2 tip hücre ihtiva eder. 1- Bazofilik hücreler, 2- Gölge (Shadow) hücreleri, Bazofilik hücreler bazal cell epitelyomadaki hücreleri çok andırır.

Lezyon yaşlandıkça bazofilik hücreler gölge hücrelerine dönüşür ve sayılar azalır.

Bazofilik ve gölge hücrelerinin bulunduğu sahalarda kornifikasyona rast-

(x) A. Ü. Tıp Fakültesi Göz Kliniği Yöneticisi.

(xx) A. Ü. Tıp Fakültesi Patolojik Anatomi Bölümü Doçenti ve Yöneticisi.

(xxx) A. Ü. Tıp Fakültesi Göz Kliniği As. Dr.